

Disputatio medica inauguralis de leucophlegmatia

<https://hdl.handle.net/1874/345773>

4.

DISPUTATIO MEDICA
INAUGURALIS
DE
LEUCOPHLEGMATIA,

QUAM
AUSPICE DEO OPT. MAX.
Ex Auctoritate Magnifici D. Rectoris,
M. JOHANNIS LEUSDEN,

Philosophiæ Doctoris, & Linguae Sanctæ in Illustri
Academia Ultrajectinâ Professoris Ordinarii,
NEC NON

*Amplissimi Senatus Academici Consensu, & Nobilissima
Facultatis MEDICÆ Decreto,*
PRO GRADU DOCTORATUS,
Summisque in MEDICINA Honoribus Prærogativis &
Privilegiis, ritè ac legitimè consequendis,

Publica disquisitioni subjicit
PETRUS SIEBEDA, HARLINGA-FRISIUS.
Ad diem 6. APRILIS, horâ locoque solitis.

TRAJECTI ad RHENUM,
Ex Officinâ FRANCISCI HALMA, Academiae
Typographi, clō loc xciij.

DISPUTATIO MEDICA
IN ACADEMIA
LEUCOPHLEGMATICA
DE
P A T R I Æ,
FAUTORIBUS,
ATQUE
AMICIS.

TRAJECTI ad RHENUM
Ex Officina FRANCISCI HALMA, Academicæ
Typographi, cl. loc. xlii.

DISPUTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

LEUCOPHLEGMATIA.

THESIS I.

Icut mundus plurimis mutationibus, ita corpus nostrum variis calamitatibus obnoxium est, quæ tantas sæpe egerunt radices, ut aliquando à primo flore pueritiæ cum miserâ ad vitæ finem agitemus ævum, & revera inter minimas calamitates nos vexantes nullo modo annumeranda est: Leucophlegmatia: Evicit igitur materiæ hujus nobilitas, ut meas de eâ (quatenus est in se) cogitationes pro gradu Doctorali exponerem, exordiens cum essentiæ demonstratione, ut ita ordine absolvatur scopus.

I I.

Leucophlegmatia igitur est tarda & lenta circulatio succorum nostrorum in toto corpore existentium, & præsertim quidem in vasis Lymphaticis Lympha incrassata & accumulata est, quia horum structura maxime à structurâ aliorum vasorum differt, quemadmodum accuratissimus Nuckius in *Adenographia de vasis Lymphaticis* tam nitide scripsit.

I I I.

Quoniam magna inter omnes morbos est differentia respectu

specu graduum magnitudinis, itaque non semper Leucophlegmatia gravissimis symptomatibus associata est: Nam Hydrops respectu Leucophlegmatiae magnitudinis multum praestat, & ita de caeteris morbis judicandum est: omnes igitur illas differentias explicare animus non est, quia ad aliquid majus respiciendum est: nam si intellexerimus morborum essentias, illorum magnitudines facile cognoscerentur.

I V.

Quemadmodum tantae & tam variae efficientes Leucophlegmatiam existunt causae, varia itaque sortiuntur nomina, sed brevitati incumbens explicationi illarum denominationum non operam dabo, verum causas principales explicaturus sum.

V.

Mala Dieta nec non usus alimenti visceri immaturi humidi & frigidi &c., obstructio menstruorum, febres malignae, Medici ignorantia male curatae: haec quidem inter causas praeter omnibus familiarissimas annumerari possunt.

V I.

Usus alimenti visceri, crudi, humidique, frigidi, inepti ad fermentationem, succos nostros in corpore existentes incrassantis, ut jam de illis nitide formemus conceptum, inspicimus horum alimentorum particulas, & comperiemus illa alimenta constare particulis acidis, aquosis, oleosis, viscosis, nec non terrestribus, parum spirituosis, nec non salibus volatilibus: hisce cum sanguine mixtis necessario sequi debet sanguinem incrassari, quia illae particulae spirituosae, nec non sales volatiles adhuc in sanguine existentes partim

tim sive consumuntur, sive per insensibilem transpirationem in auras volant, quia sufficiens harum particularum secretio non datur, partim illæ particulæ terrestres, aquosæ, viscidæ, oleosæ in spirituosas & salia volatilia sese insinuantes & involventes, invicem quasi cum vinculis ligantur: hic sanguis è tantâ particularum perniciosarum quantitate constitutus incrassatur, & versus totius corporis vasa Lymphatica & alia delatus, non potest (sicut oportet) circulari, id est, quod sanguis viscosus & crassus est, & ad fermentationem ineptus; hinc adde vasorum Lymphaticorum structuram, nec non contractionis vasorum debilitationem ob spirituum defectum: hisce omnibus jam ibi datis ad lentam ac tardam circulationem disponitur sanguis, tali itaque modo facile Leucophlegmatia generari solet.

V I I.

Obstructio mensium aliquando hujus morbi est causa & fatis magna, ideo hujus explicationi incumbam: ad animum igitur revocare debemus obstructionem mensium generari posse à sanguine lento, crasso, & viscoso, in ovario incrassato & obstructo: si à tali sanguine oriatur obstructio mensium, quod verum est, ita etiam Leucophlegmatia: duo hi morbi ab uno & eodem sanguine oriuntur, quidni concluderemus obstructionem mensium esse causam Leucophlegmatia; & è contra Leucophlegmatiam obstructionis mensium esse causam.

V I I I.

Febris maligna, quæ malè, sive non, curata est, producere hunc morbum valet: nam febris diuturna totam depravat sanguinis massam; quemadmodum videbimus ex essentia febris, quæ nihil aliud est quam perturbata mixtio sanguinis, & ad gangrænæ statum prima; hic sanguis tam sæpe

rediens ad cor ab omnibus corporis partibus in quibus sanguis distributus est, functiones naturales læduntur: verum de novo quidem alimentum accipiens, sed propter perturbatam sanguinis mixtionem hoc alimentum in ventriculo non fermentans, cum sanguine mixtum, spiritus, nec non salia volatilia celeri gressu iter absolvunt, & postea insensibili transpiratione consumuntur, relinquitur sanguis lentus, viscosus, crassus, & a flore suo orbatus: itaque sanguis incrassatus & in vasis accumulatus illa dilatat, quia spiritus desunt ad contractionem exhibendam.

Hiscæ causis perspectis & satis intellectis, sufficet igitur ad symptomatum explicationem properare: inter hæc corpus pallidum, fungosum, digiti partibus externis impressi profunda in iis relinquentes vestigia, corporis motus lentus ac languidus, coctio ventriculi tarda, pulsus debilis, urina pauca & cruda, illa præcipuè huic morbo societatem præbent.

Si priora dicta reputavimus cum animo nostro, vidimus Leucophlegmatiam originem cepisse à sanguine lento, crasso & viscoso: hic sanguis ita existens pertransire extimos arteriarum ramulos nequit, itaque succi in vasis Lymphaticis arteriis, & venis accumulatur, & fere stagnant, illaque vasa dilatantes & extendentes, corpus observatur pallidum & fungosum.

X I.

Jam perferuari originem (quomodo digiti partibus externis impressi profunda in iis relinquant vestigia) facile erit, sed ad superiora redire debemus, id est, ad sanguinem lentum crassum & viscosum, vasa extraordinarium situm exten-

extendentem illaque sese contrahere non valent, quia deficit spirituum animalium versus illorum fibrillas secretio: si jam premamus partes externas, digito recedunt, & succi posteriores tam cito locum implere nequeunt, quia sanguis est crassus & vasa collapsa, ideoque in iis profunda relinquunt vestigia.

X I I.

Quemadmodum verum est nos moveri musculis, & versus musculos secerni spiritus animales, ad musculum extendendum, itaque musculus hac extensione ad corpus movendum fit aptus: ergo amissa spirituum animalium secretionem impeditur musculi motus, ita de musculo judicandum est: non dico quod in hoc affectu nulli spiritus secernuntur, nam per consequens nullus esset corporis motus: sed spiritus secernuntur parvâ quantitate, inde etiam corporis motus lentus ac languidus est.

X I I I.

Coctio ventriculi tarda, hic ventriculus etiam illas calamitates pati debet, quia sanguis depravatus est, & hoc quod è sanguine secernitur ad officium aliquod exhibendum, etiam depravatum est, & revera semper bonum fermentum in ventriculo secerni debet ad præstandum cibi assumptis suum ministerium.

X I V.

Pulsus debilis, quia hic datur defectus spirituum ad nervorum fibrillas contrahendas, & fermentatio non peragitur, itaque omnia vasa sunt flaccida, & sanguinis motu laxantur & expanduntur.

X V.

Urina pauca & cruda, sanguis igitur in toto nostro corpore existens est crassus & viscosus: ita illæ particulae quæ
aduri-

ad urinam erant destinatae, in sanguine retinentur, siue hic sanguis potest obstruere renum Canales, ut urinae exitus impediatur; siue fermentationis defectu illae particulae urinae illam digestionem non accipiunt, ideo urina pauca, & cruda.

XVI.

Morbus hic valde periculosus est, si per breve temporis spatium non curatur, quia sanguis hic ad summam lentitudinem & suffocationem pronus est, ideo curatio celeriter instituenda est, ne in Hydropem, Ascitem, siue Icterum flavum mutetur.

XVII.

Curatio quae erit inchoanda consistit in succorum crassorum & viscosorum attenuatione, & fermentationem quae erat amissa, ad priorem statum ducere debemus: hic possumus exhibere medicamenta attenuantia, temperantia, & sudorifera; quorum simplicia & composita praecipue haec sunt. Radices Chinæ, Sals. Paril. Contrajerv. Angelic. Bard. Galang. Zedoar. Herb. Scord. Centaur. Card. Benedict. Philand. Lignum Guajic. Fructus Juniperi, Laur. Salia Volatia & Fixa, Sal. Corn. Cery. Tartar. Vitriol. Mart. Castor. Chalyb. Elix. Vit. Spir. Salis, Tinct. Succin. Et patiens balneo sudores moveat, ex hisce praescriptis Medicus potest eligere illa, quae videntur esse utilissima.

XVIII.

Ante omnia restat bona diæta, cibus sit concoctionis facilis: exempli gratia, Lac, Ova, Juscula omnia, Aromata, potus sit cerevisia bene foecata: animi pathemata, ut ira & moestitia vitentur.

SOLI DEO GLORIA.